

# ***EU-Orientering***

***Fra LO-Kontoret - Bruxelles***

***nr. 5 - 18. maj 2001***

## **Bakket vej mod EU-udvidelse**

**Forhandlingerne med ansøgerlandene nærmer sig den fase,  
hvor det drejer sig om penge og også matematik -  
det sydlige Europa kan bremse forhandlinger**

Lommeregnerne er fremme på storpolitisk plan, når embedsmænd og politikere for tiden mødes til forhandlinger om ansøgerlandenes optagelse i EU. Som tiden nærmer sig realiteterne, bliver priserne for optagelserne tastet ind på lommeregnerne. Og beløbene er vidt forskellige i Tyskland, Danmark og Spanien og de øvrige EU-lande.

Spanien kæder forhandlingerne om optagelsen tæt sammen med de kommende forhandlinger om strukturfondene. Spanien er sikret sin støtte fra fondene frem til 2007, og gennemtrumfede på topmødet i Nice i december, at der skal være fuld enighed, når nye budgetter derefter vedtages. Men Spanien vil allerede nu have sikkerhed for, at landet ikke går glip af penge fra ikke mindst samhørighedsfonden, når de fattigere Øst- og Centraleuropæiske lande kommer med. På udenrigsministermødet i Bruxelles blev der mandag ikke fundet løsninger på det spørgsmål.

Tværtimod blev linjerne mellem ikke mindst Tyskland, Østrig og Spanien trukket op. Tyskland og Østrig ønsker overgangsordninger, så lønmodtagere fra de nye lande ikke frit kan slå sig ned i de hidtidige EU-lande fra første dag, de er medlemmer.

EU-Kommissionen foreslår overgangsordninger på i første omgang fem år med mulighed for forlængelse i to år, hvis et land har problemer med en strøm af indvandrere fra de nye lande.

Men Spanien hører til de lande, der ikke tror, at der bliver strømme af indvandrere og derfor ikke ønsker lange overgangsordninger. Spanien vil derfor kombinere spørgsmålet om strukturfonde med spørgsmålet om overgangsordninger for arbejdskraften. Noget for noget, er den spanske holdning.

Tyskland kommer til gengæld ikke Spanien i møde i spørgsmålet om strukturfondene. Og flere lande mener, at spørgsmålene ikke skal blandes sammen. Dermed er fronterne trukket skarpt op.

Konflikten kan skærpes af, at en kommende italiensk centrum-højre-regering næppe er lige så ivrig som den tidligere centrum-venstre-regering efter at få nye lande med i fællesskabet.

Den formentlig kommende finansminister Giulio Tremonti er citeret for, at udvidelsen vil ske, men i et fornuftigt tempo, der er foreneligt med de sydeuropæiske interesser.

*fortættets næste side*

*fortsat*

Og det sydeuropæiske interesser er pengene fra strukturfondene. 10 af Spaniens 17 regioner får penge fra fondene, og Spanien modtager over 60 procent af midlerne. Seks syditalienske regioner får også støtte fra strukturfondene, og den støtte vil de bevare.

Det er her, matematikken kommer ind. For at få støtte skal regionerne have en indkomst per indbygger, der er under 75 procent af gennemsnittet i hele EU. Lande som Polen, Ungarn og Estland, der ventes at komme mellem de første nye lande i EU, ligger under gennemsnittet. Og dermed trækker de grænsen for at få støtte ned.

Regioner i Spanien og Italien vil dermed falde ud af listen over dem, der er berettiget til penge. Og det ønsker Spanien at få kompensation for.

Som en diplomat udtrykker det, så må der findes et kompromis, så de spanske regioner ikke pludselig mister penge på grund af et matematisk regnestykke. Men blandet med andre politiske spørgsmål som overgangsordninger for arbejdskraften, så kan regnestykket blive så svært som at finde svaret på cirkelns kvadratur.

## Øget tempo på bæredygtig udvikling

**EU må gå i spidsen for at fremme miljø og en bæredygtig udvikling i samfundet, mener Kommissionens formand, Romano Prodi**

EU-Kommissionen lægger op til, at fællesskabet øger kampen mod forurening, sætter klare mål for politikken og også kæmper for, at resten af verden tager en bæredygtig udvikling alvorligt. Men først vil Kommissionen fremme, at EU får orden i sit eget hus.

- Den globale dimension af en bæredygtig udvikling er imidlertid ekstrem vigtig, og vi tager hensyn til det, når vi bringer vor EU-strategi i handling, sagde Romano Prodi, da han onsdag fremlagde Kommissionens planer.

Den bæredygtige udvikling gælder ikke kun inden for miljøet. Den kædes sammen med hele den økonomiske og sociale udvikling. Det er en svær proces, erkendte Prodi. Derfor er strategien også langsigtet. Men den har klare mål.

Kommissionen foreslår, at mængden af drivhusgasser hvert år frem til år 2020 mindskes med 1 procent af niveauet i 1990. Dermed går EU længere end det,

der blev aftalt i Kyoto, og som EU fører forhandlinger med USA om at følge.

- Vi vil insistere på, at andre udviklede lande også lever op til deres internationale ansvar. Vi vil gøre en bæredygtig udvikling til et emne i alle internationale institutioner som WTO, ILO og den Internationale Valutafond, sagde Prodi.

Energiskatter er et andet middel, der skal fremme miljøet og den bæredygtige udvikling. Brugen af fossile brændstoffer skal mindskes, og biler og lastvogne skal i større udstrækning køre på alternative brændstoffer.

*Fortsættes*

*fortsat*

Målet er, at syv procent af brændstoffet er andet end benzin og diesel i år 2010.

Industrien får større ansvar. Den kemiske skal inden år 2020 sikre, at kemikalier ikke fremstilles på en måde, så de skader mennesker og miljø.

Kommissionen opfordrer de offentligt ejede selskaber med over 500 ansatte til at notere i deres årsrapporter, hvad de gør for miljøet og for at forbedre de sociale forhold.

Den offentlige transport skal fremmes. Det gælder ikke mindst jernbaner

og søveje. I år 2010 skal der ikke være flere biler på vejene, end der var i 1998.

Topmøderne i Lissabon, Nice og Stockholm har allerede sat en række initiativer i gang på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område (se nedenfor). Derfor kommer Kommissionen ikke med nye initiativer for en bæredygtig udvikling på de områder.

På topmødet i Göteborg om fire uger har det svenske EU-formandskab den bæredygtige udvikling som et af top-punkterne på dagsordenen.

## **Også OECD lægger strategi for en bæredygtig udvikling**

OECD-landenes miljøministre vedtog onsdag i Paris en strategi for de næste ti års miljøpolitik. Hovedmålet er, at den økonomiske udvikling er bæredygtig, så væksten ikke bliver fulgt af ødelæggelser af miljøet.

Spørgsmålene er i vid udstrækning de samme, som indgår i Kommissionens strategi. Der drejer sig om problemer med drivhusgasser og ændringer af klimaet, forurening af grundvand, sygdomme, der stammer fra forurening og også problemer inden for landbruget og byernes forurening.

## **EU-pakke mod massefyringer**

**Virksomhederne må samarbejde med de ansatte - også når de ændrer forholdene i virksomhederne, slår EU-kommissær Anna Diamantopoulou fast og lægger pakke frem om massefyringer**

Flere end 250.000 ansatte blev fyret på virksomheder i den internationale verden inden for få uger i april. Bølgen af afskedigelser i den senere tid får EF-kommissær Anna Diamantopoulou til at fremlægge en pakke med forslag, der skal reducere de sociale følger af fyringerne. Samtidig skal de slå fast, at virksomheder ikke blot kan afskedige ansatte, men at regler for blandt andet information og høring skal følges.

- Erhvervslivet opererer nu i globale omgivelser. Det kræver dynamiske

virksomheder, der er parate til omstillinger. Hvis det indgår i hele virksomhedens ånd, og medarbejderne bliver fuldt inddraget, så vil firmaet høste økonomiske fordele og også loyalitet både fra de ansatte og kunderne, sagde Anna Diamantopoulou, da hun præsenterede pakken i Bruxelles.

*fortsat*

Hun understregede, at de pludselige lukninger og afskedigelser ikke mindst inden for firmaer i den ny teknologi har store følger for de ansatte og også for hele egne, der er afhængige af virksomhederne. Derfor hviler der et ansvar på firmaerne. I flere tilfælde har ledelserne ikke taget dette ansvar alvorligt.

Derfor er Kommissionen også kommet ud med sit udspil hurtigere, end det i første omgang var tiltænkt. At det er et hastearbejde, viser det forhold, at pakkens indhold især er forslag, der allerede arbejdes på.

Det gælder både et forslag om information og høring i nationale selskaber, som først og fremmest Storbritannien er imod i Rådet. Men det gælder også forslaget om et europæisk aktieselskab, som har forslag til information, høring og medbestemmelse, og som ventes på plads i den kommende tid efter 30 års strid.

Regler for masseafskedigelse skal

strammes, og mulighederne for sanktioner skal også strammes. Beslutninger om afskedigelser skal være ugyldige, hvis spillets regler ikke er fulgt, mener Diamantopoulou.

Kommissionen vil også komme med et forslag til ændringer af europæiske samarbejdsudvalg. Diamantopoulou har tidligere sagt, at hun først vil have arbejdsmarkedets parter til at komme med forslag. Nu hedder det, at Kommissionen selv spiller ud.

Et Observatorium for Industrielle forandringer bliver opbygget under et Institut for levevilkår i Dublin. Kommissionen fremskynde arbejdet med at få det ny observatorium op at stå.

Socialfonden skal bruges mere aktivt til at hjælpe lønmodtagere, der bliver ramt af masseafskedigelser. Kommissionen arbejder også på en check-liste, der skal indskærpe, hvad virksomhederne skal følge, når de lægger arbejdet om på virksomheder, slutter sig sammen eller lukker ned.

## **Kræver større bøder til Mark&Spencer**

Firmaer, der overtræder regler om at informere de ansatte, skal have bøder, der kan mærkes. Det mener de to belgiske faglige landsorganisationer FGTB og CSC, der sammen med den faglige europæiske samling, EFS har spillet ud med krav til den kommende belgiske EU-formandskab.

- Der er givet bøder, men det er latterlige beløb. De står ikke i forhold til de skader, virksomhederne påfører medarbejdere, når de lukker hen over deres hoveder, sagde formanden for det socialistiske FGTB, Michel Nollet på

et pressemøde i Bruxelles. Information og høring af ansatte bliver et af de krav, de tre organisationer lægger vægt på, når Belgien til juli overtager EU-formandskabet. Men også på andre områder skal lønmodtagernes forhold forbedres. Og det skal ske på lønmodtagernes præmisser. - Forhandlingerne mellem arbejdsgiverne og lønmodtagerne på europæisk plan må styrkes. Vil arbejdsgiverne på den anden side ikke noget, må EU-Kommissionen spille ud med lovgivning, sagde Michel Nollet. *fortsættes*

*fortsat*

Begge belgiske organisationer vil styrke det europæiske arbejde og give EFS mere magt til at forhandle. Men Nollet understregede, at de nationale organisationer også må betale mere til EFS.

- Jeg ved godt, at nordiske organisationer ikke deler vore synspunkter. Vi er en slags klassens artige drenge. Men vi mener, at det er i lønmodtagernes interesse at udvikle det europæiske, sagde Michel Nollet.

De belgiske faglige organisationer deltog sammen med franske blandt andre også italienske faglige organisationer i en europæisk faglig demonstration mod Mark & Spencer i London torsdag.

## **Stavad imod EU-støtte til værfter**

### **EU forsøger en sidste gang at forhandle med Sydkorea om støtten til koreanske værfter, men Kommissionen er parat til at acceptere støtte til europæiske værfter, hvis forhandlingerne ikke fører til resultater**

Erhvervsminister Ole Stavad afviste tirsdag i Bruxelles at give støtte til de betrængte, europæiske skibsværfter. EU-Kommissionen og flere EU-lande lægger op til et opgør med Sydkorea, der angiveligt støtter koreanske værfter, der over en årrække har sænket priserne med 30 procent.

Kommissionen vil indbringe den sydkoreanske støtte for verdenshandelsorganisationen WTO, hvis der ikke er opnået en aftale med Sydkorea inden den 30. juni. Samtidig lægger Kommissionen op til, at de europæiske værfter kan få en midlertidig støtte, så de er rustet til kampen med de koreanske værfter.

Men det mente Ole Stavad ikke, der skal åbnet for, da EU-landenes erhvervs- og industriministre mødtes i Bruxelles. Ole Stavad sagde efter mødet, at det ville svække den europæiske holdning mod statsstøtte, hvis landene selv begyndte at yde støtte til værfter.

Den danske minister fandt, at det også først skulle undersøges, om Kommissionens forslag holdt juridisk. Men ministeren var enig med kollegerne om, at EU går til WTO, hvis der ikke opnås en aftale med Korea om at stoppe den koreanske støtte til værfter.

Værfterne skulle efter Ole Stavads mening konkurrere på kvalitet og fornyelse. Han mente, at de sidste danske værfter som Ørskov i Frederikshavn og Lindø Værftet var stærke nok til at klare sig. Penge til værfter var bedre givet ud, hvis de blev givet til forskning og udvikling.

Flere lande støttede de danske holdninger, mens blandt andre Tyskland og Spanien ønsker, at EU-landene tager kampen op med kontant støtte fra landenes budgetter. Sydkorea har omkring 40 procent af ordrer på krydserskibe og halvdelen af container-skibe.

## **Belgisk EU-formandskab med vægt på arbejdsmarkedet**

**Bedre job, kvalitet i arbejdet og også arbejdspladsernes samfundsansvar bliver emner, der kommer op under Belgiens EU-formandskab**

Næppe var det svenske EU-formandskab kommet op på fulde omdrejninger, før det kommende belgiske lagde sit program for EU-arbejdet fra juli til nytår frem. Utidig belgisk indblanding eller ej, så agter Belgiens premierminister Guy Verhofstadt stærkt suppleret af vicepremierminister Laurette Onkelinx at speede EU-arbejdet op i efteråret. Laurette Onkelinx er også beskæftigelsesminister, og hun har i hele sin ministerperiode forsøgt at få skub også i den europæiske arbejdsmarkedspolitik i tæt alliance med sine franske kolleger og også Anna Diamantopoulou i Kommissionen.

Et aflyst rådsmøde i april var ikke noget, der passede i den belgiske politik, men det svenske EU-formandskab kunne simpelt hen ikke støve en dagsorden op. End ikke de mest hængemte forslag kunne lægges frem. Nu agter Laurette Onkelinx at samle arbejds- og socialministrene fire gange inden jul. Blandt andet forslaget om information og høring er et af de direktiver, belgierne håbet at få igennem EU-systemet i løbet af de kommende måneder.

I oplægget hedder det, at udviklingen af den europæiske, sociale model skal spille en særlig rolle. Det gælder kvalitet i arbejdet og de ansattes deltagelse ved ændringer i virksomhederne. Belgierne vil øge opmærksomheden om virksomhedernes samfundsansvar og kampen mod social udstødelse og fattigdom. Men dermed ligger det også fast, at

Onkelinx kan løbe ind i samme problemer som tidligere formandskabet, nemlig at der ikke er tilstrækkeligt mange konkrete forslag at tage stilling til.

Det belgiske formandskab vil i den forbindelse lægge vægt på arbejdet med at finde målelige størrelser på det gode arbejde og kvalitet i arbejdet og også, hvad der skal forstås ved fattigdom.

Laurette Onkelinx har øjnene rettet mod ligestillingen og dertil kommer hele det sociale område.

Til det hører spørgsmålet om bæredygtige pensionsordninger, hvor flere lande allerede er i gang med at ændre deres pensioner, fordi der bliver flere og flere ældre og færre til at betale deres pensioner. (se artikel s. 8).

Et af hovedpunkterne under det belgiske formandskab bliver imidlertid at forberede indførelsen af euro fra 1. januar. Dertil kommer, at det bliver belgierne, der skal lægge linjen for den kommende regeringskonference. Endelig ventes det også, at de afgørende skinner for optagelse af nye lande bliver lagt i det kommende halve år.

## **Afgørende møder under belgisk formandskab:**

**7. juli: Uformelt arbejds- og socialministerråd**

**27. september: Indre marked**

**8. oktober: Arbejds- og socialministerråd**

**19. oktober: Det europæiske Råd**

**12. november: Arbejds- og socialministerråd**

**3. december: Arbejds- og socialministerråd**

**13. december: Udvidelsesforhandlinger**

**14. og 15. december: Det europæiske Råd**

## **Fagligt Belgien ønsker skub i europæisk udvikling**

Den europæiske faglige sammenlutning, EFS, og de belgiske faglige landsorganisationer FGTB og CSC vil have mere fart på den europæiske udvikling. Ved præsentationen af et fælles oplæg til det kommende belgiske EU-formandskab i Bruxelles blev der talt om "turbo på den europæiske udvikling."

De tre organisationer vil især satse på sociale spørgsmål og skatte- og miljøpolitikken. Det hedder i oplægget, at skatten på løn må ned, men at energiskatter og miljøskatter skal op. Og formandskabet skal tage initiativer inden for en generel skatteharmonisering og især på områder, hvor indkomst ikke bliver beskattet. Der tales også om at harmonisere moms.

På mødet talte både formanden for CSC, Luc Cortebeek og FGTB's Michel Nollet om skuffelsen efter Nice. Der bliver lagt pres på det belgiske formandskab for at lægge en klar linje for den kommende regeringskonference i 2004. Ønsket er, at der her kommer en forfatningspagt. Charteret for grundlæggende rettigheder må være end en del af pagten.

Retningslinjerne for beskæftigelsen skal til 5-års eftersyn til næste år.

Trekløveret fremhæver, at det belgiske formandskab også her får en rolle at spille, og at investeringer i mennesker i den forbindelse må øges.

Dialogen om den økonomiske politik skal øges, og arbejdsmarkedets parter inddrages. Papiret taler også om, at der skal stilles krav til den offentlige sektor. Borgerne har krav på service.

Den sociale dimension skal med i politikken, når det offentlige køber ind og får udført opgaver hos private virksomheder.

Michel Nollet lagde stor vægt på, at der stilles klarere krav om information og høring. Et direktiv, der er blokeret i Rådet, må vedtages under det belgiske formandskab, hvis det svenske ikke løser opgaven.

Fagbevægelserne lægger vægt på, at det offentlige stadig har hovedrollen med at betale pensioner til de ældre. Der skal sættes rammer for de øvrige individuelle og erhvervsmæssige pensioner.

*fortsættes*

På mødet lagde de to belgiske faglige ledere og også Emilio Gabaglio vægt på, at EU skal have et løft. Det europæiske skal frem. Folk skal føle, at de har fordele af EU. Åbenheden skal udbredes. Den Europæiske Centralbank, ECB, skal være mere demokratisk ligesom i Belgien, hvor parterne er med i de centrale organer. Det belgiske formandskab må udbygge den sociale dialog, hed det. Der skal være et afklaret forhold mellem, hvad der forhandles, og hvad der vedtages gennem direktiver. Og Kommissionen må bruge sin magt, hvor arbejdsgiverne ikke ønsker at forhandle.

## **EU vil holde på de modne**

### **Danmark får færre problemer end en række andre EU-lande, der får svært ved at leve op til EU's mål for ældrepolitikken**

Et udramatisk EU-topmøde i Stockholm kan skabe dramatik i en række EU-lande i de kommende år. På topmødet besluttede stats- og regeringslederne, at flere ældre skal blive på arbejdsmarkedet. I år 2010 skal halvdelen af de 55-64-årige have et arbejde. I dag er det blot 38 procent.

Den franske regering er allerede i gang med at ændre sin politik for de ældre. Franske jernbanearbejdere er i fuld gang med at bekæmpe den. Strejker og aflyste tog har præget det franske forår, fordi regeringen vil hæve pensionsalderen, så togarbejderne ikke kører i remise, når de er 55 år.

Den tyske regering er netop kommet igennem med et forslag, der bryder tyske traditioner på pensionsområdet. Regeringen åbner nu for, at der opbygges private pensionsfonde, som lønmodtagerne betaler penge ind til.

Alle EU-landene skal ændre deres ældrepolitik for at leve op til de nye mål. På topmødet slog stats- og regeringslederne fast, at de vil lære af hinanden, hvordan de bedst får de ældre i arbejde. Men de var enige om, at det hedder uddannelse, livslang uddannelse og i øvrigt et arbejdsmarked, der er åbent over for alle - også de ældre og svage grupper.

EU har i forvejen mål for, hvad den generelle beskæftigelse skal være i år 2010. I Lissabon besluttede stats- og

regeringslederne sidste forår, at den skal være oppe på 70 procent til den tid mod 61 procent i dag. Kvinderne skal ud på arbejdsmarkedet. I dag er det kun 51 procent af dem, der er det. I år 2010 skal det være 60 procent.

Men i Stockholm satte topmødet skub i processen, da det svenske EU-formandskab fik presset igennem, at beskæftigelsen allerede i år 2005 skal være på 67 procent - og 57 procent særskilt for kvinder. Svenskerne ville binde landene til allerede nu at sætte fart på processen med at skabe job.

#### **Flere ældre**

Når EU-topmødet satte tal på de ældres beskæftigelse, skyldes det, at alle erkender de problemer, de løber ind i om nogle år. Der fødes simpelt hen for få børn især i de sydeuropæiske lande. Derfor bliver der færre til at betale de pensioner, de talrige kommende pensionister kræver.

Italien får de største problemer. Allerede i dag er der over 30 ældre over 65 år for hver 100 i aldersgruppen 20-64 år. I år 2020 vil det være 42, men i år 2050 vil der

*fortsættes*